

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **La Espiral, s. r. o.**, se sídlem Betlémská 10, Praha 1, zastoupená JUDr. Karlem Čermákem, Ph.D., LL.M., advokátem se sídlem Elišky Peškové 15, Praha 5, proti žalovanému: **Úřad průmyslového vlastnictví**, se sídlem Antonína Čermáka 2a, Praha 6, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **DELUXEA a. s.**, se sídlem Na Příkopě 392/9, Praha 1, proti rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 27. 8. 2019, čj. O-452381/D18079399/2018/ÚPV, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 2. 2022, čj. 9 A 144/2019-76,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V této věci Nejvyšší správní soud řeší řadu dílčích procesních otázek v řízení o prohlášení ochranné známky za neplatnou dle § 32 a § 34 zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, ve znění do 31. 12. 2018.

I. Vymezení věci a předcházející soudní řízení

[2] V roce 2009 žalovaný zapsal do rejstříku ochranných známek pod č. 302758 slovní známku „Svatba v ráji“, jejímž vlastníkem a přihlašovatelem je osoba zúčastněná na řízení.

Toto označení sice původně nemělo rozlišovací způsobilost, ale osoba zúčastněná na řízení prokázala, že rozlišovací způsobilost získalo dle § 5 zákona o ochranných známkách.

[3] S odstupem řady let podala žalobkyně u žalovaného návrh na prohlášení dané známky za neplatnou. Žalovaný tento návrh rozhodnutím ze dne 23. 7. 2018, čj. O-452381/D16077446/2016/ÚPV, zamítl. Rozklad žalobkyně proti tomuto rozhodnutí předseda žalovaného v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl rovněž.

[4] Proti rozhodnutí předsedy žalovaného brojila žalobkyně žalobou, kterou Městský soud v Praze zamítl shora označeným rozsudkem.

[5] Městský soud uvedl, že v řízení bylo nesporné, že známka původně rozlišovací způsobilost – vyžadovanou § 4 písm. b) zákona o ochranných známkách – neměla. Je tvořena ze dvou běžně užívaných slov, bez fantazijních prvků, a jako taková není nadána rozlišovací způsobilostí potřebnou pro to, aby odlišila výrobky a služby vlastníka. I takovou známku však lze zapsat, a to dle § 5 zákona o ochranných známkách, prokáže-li přihlašovatel splnění tam uvedených podmínek.

[6] Žalobkyně se domáhala prohlášení neplatnosti již zapsané známky dle § 32 odst. 1 zákona o ochranných známkách. Toto řízení je řízením návrhovým a návrh musí být dle § 34 odst. 1 zákona o ochranných známkách odůvodněn a doložen důkazy. Žalovaný v tomto řízení nemůže provádět absolutní revizi původního přihlašovacího řízení. Může se zabývat jen tvrzeními a důkazními návrhy navrhovatele (žalobkyně). Žalobkyni tak tíží důkazní břemeno ohledně tvrzených skutečností; jedná se o sporné řízení mezi navrhovatelem a vlastníkem známky. V této věci podaný návrh obsahoval argumenty pouze k povaze označení a užití a významu spojení slov „svatba“ a „ráj“. Dále namítal běžné užívání těchto slov v různých zájezdových nabídkách a prezentacích, k čemuž žalobkyně předložila i důkazy. Z návrhu jednoznačně – a to i s ohledem na datování prezentací slovních označení a slovních prvků ochranné známky – plyne, že žalobkyně neplatnost netvrdila ani nedokládala z hlediska skutkového stavu dle § 5 zákona o ochranných známkách, podle něž byla známka zapsána. Tedy žalobkyně nepopírala *vžitost* označení pro vlastníka ochranné známky z doby před přihláškou ochranné známky. Důkazy a tvrzení žalobkyně předložené na I. stupni tedy nezpochybňovaly skutečnosti, na jejichž základě byla zapsána.

[7] Městský soud nesouhlasil ani s tím, že by žalobkyně nemusela prokazovat nedostatek vžitosti z toho důvodu, že se jedná o negativní skutečnost. Městský soud přisvědčil žalobkyni, že nelze prokazovat negativní skutečnosti. To však neznamená, že by žalobkyně nemohla v podaném návrhu tuto skutečnost tvrdit a doložit např. komplementární pozitivní skutečností, tj. skutečností, která existenci prokazované negativní skutečnosti vylučuje (usnesení Ústavního soudu z 4. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 2631/08). V daném případě mohla žalobkyně prokazovat např. to, že označení „Svatba v ráji“ užívaly v době před přihláškou ochranné známky jiné subjekty v rámci své obchodní činnosti. Tuto úlohu důkazy předložené žalobkyní na I. stupni řízení nesplňují, jelikož jsou z doby po zápisu ochranné známky a neobsahují dané označení tak, jak je zapsáno. Nadto žalobkyně danou skutečnost ani netvrdila, proto ji logicky ani neprokazovala.

[8] Určité relevantní skutečnosti žalobkyně předložila až v rozkladu (dokument o vysílání AZ rádia, který zpochybňoval podklady, na jejichž základě byla známka původně

pokračování

zapsána). Žalovaný tak tyto skutečnosti zohlednit nemohl. Bránila tomu koncentrace řízení upravená v § 82 odst. 4 správního řádu.

[9] Žalobkyně se nemůže dovolávat ani principu legitimního očekávání a shodného zacházení ve srovnání s postupy žalovaného ve věcech „Babiččiny dobroty“ a „Svatební víno“. Pokud v návrhu žalobkyně vůbec získání rozlišovací způsobilosti dle § 5 zákona o ochranných známkách nerozporovala, nemůže se dovolávat shodného posouzení s jinou věcí. Navíc se nejednalo o srovnatelné věci; především byla jinak prokazována rozlišovací způsobilost.

II. Kasační stížnost

[10] Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost.

[11] Předně stěžovatelka argumentuje, že § 5 zákona o ochranných známkách není samostatným důvodem pro prohlášení neplatnosti ochranné známky. Ustanovení § 32 zákona o ochranných známkách odkazuje pouze na § 4 a § 6 zákona o ochranných známkách, což je logické, protože § 5 zákona o ochranných známkách upravuje pouze specifický způsob, jak může označení získat rozlišovací způsobilost ve smyslu § 4 písm. b) zákona o ochranných známkách. Pro posouzení ochranné známky je rozhodující, zda má označení rozlišovací způsobilost. Není rozhodující, zda ji má samo o sobě či zda ji získalo v důsledku prokázání vžitosti (rozsudek NSS z 4. 5. 2017, čj. 10 As 271/2016-56, ve věci *Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR*). Opačný výklad, který by požadoval uvedení § 5 zákona o ochranných známkách v návrhu na prohlášení neplatnosti, by byl příliš formalistický. A nakonec by vedl pouze k tomu, že by navrhovatel podal návrh další, s doplněným odkazem na § 5 zákona o ochranných známkách.

[12] Dále stěžovatelka nesouhlasí s tím, že by řízení o prohlášení neplatnosti bylo čistě řízením návrhovým, protože jej bylo v dané době možné zahájit i z moci úřední. I pokud by však platilo, že v řízení zahajovaném na návrh nemusí žalovaný přezkoumávat všechny důvody pro neplatnost již zapsaného označení, ale pouze důvody předložené navrhovatelem, pak platí, že stěžovatelka v návrhu tvrdila, že označení nemá rozlišovací způsobilost. Dispozice stěžovatelky tedy byla jasná a určitá. Navíc jde o to, aby soud přezkoumal, zda měla daná známka v době zápisu rozlišovací způsobilost, ať již inherentní či vžitou. Nesporné je, že inherentní rozlišovací způsobilost nemá. Co se týče vžitosti, tak zápis byl proveden na základě jediného důkazu. Ten pak svědčil o vysílání v regionálním rádiu po omezenou dobu, nikoliv o obchodním užívání označení. Takový postup je v rozporu s českou i evropskou judikaturou. Přitom předložený důkaz nebyl nikdy řádně hodnocen, a to ani ve správním řízení, ani v soudním řízení. Pokud městský soud žalobkyni vytýká, že měla vžitost rozporovat ve svém návrhu, pak stěžovatelka uvádí, že to bylo nemožné. Jedná se totiž o klasický případ negativní skutečnosti, kterou v daném případě nelze prokázat ani skrze komplementární pozitivní skutečnost. To, zda dané označení užívají kromě vlastníka známky i ostatní subjekty, není pro posouzení vžitosti ochranné známky rozhodující. Označení, které nemá rozlišovací způsobilost, protože není vžité, může tuto vlastnost postrádat, i pokud jej nikdo jiný neužívá. Důkaz, na jehož základě byla známka zapsána, vylučuje, aby mohl prokázat, že konkrétní označení nabylo rozlišovací způsobilost.

[13] Dále stěžovatelka argumentuje, že se ve věci nemohla uplatnit koncentrace řízení. Stěžovatelka již v návrhu tvrdila, že známka nemá rozlišovací způsobilost, a nejednalo se tedy o žádnou novotu. Koncentrace řízení navíc není správnímu řízení vlastní a vyskytuje se spíše jako výjimka z obecného pravidla; nemělo by tak docházet k jejímu nadužívání. Důvodem je veřejný zájem a související zásady správního řízení, především zásada materiální pravdy. Měla by být tak vyloučena všude, kde by jejím uplatněním docházelo k poškození účastníka a měla vliv na zákonnost rozhodnutí, jak je uvedeno v § 89 odst. 2 správního řádu. Obecně totiž platí, že se účastníci smějí vyjadřovat a předkládat důkazy v každé fázi správního řízení. Navíc sám zákon o ochranných známkách koncentraci nepředepisuje. V tomto případě stěžovatelka pouze tvrdí, že původní důkazní prostředek nemohl prokázat získání rozlišovací způsobilosti vžitostí. Uplatnit koncentraci na toto tvrzení znamená odmítnout přezkum správního rozhodnutí ve správním soudnictví. Navíc by takový přístup byl v rozporu se zásadou materiální pravdy a pro svůj formalismus i se zásadou hospodárnosti. Stěžovatelkou předložený důkaz v rozkladovém řízení se netýkal podstaty problému. Podstatou bylo, že zapsaná známka nemá rozlišovací způsobilost, což stěžovatelka tvrdila již v řízení na I. stupni. Navíc rozšířený senát NSS v usnesení z 2. 5. 2017, čj. 10 As 24/2015-71, uvedl, že správní řízení a soudní řízení jsou dvě samostatné kategorie rozhodovacího procesu, takže důkazní návrhy, které žalobce uplatní až v soudním řízení, nejsou bez dalšího nepřípustné.

[14] Napadený rozsudek je rovněž v rozporu se zásadou legitimního očekávání a shodného zacházení. Nyní řešená věc byla posouzena rozdílně pouze proto, že stěžovatelka neuplatnila tvrzení ohledně § 5 zákona o ochranných známkách již v návrhu. Správní řád však zásadu legitimního očekávání nespojuje s uplatněním konkrétního důvodu návrhu. Nelze proto princip legitimního očekávání odmítnout formálním odkazem na § 5 zákona o ochranných známkách. Stěžovatelka proto stále požaduje, aby ve věci dané ochranné známky byly použity stejné závěry jako v typově obdobných případech. Především jde o rozsudek rozšířeného senátu NSS z 11. 10. 2016, čj. 2 As 96/2015-59, ve věci „*Babiččiny dobroty*“.

[15] Ve čtvrté části kasační stížnosti stěžovatelka uvádí tři důvody nesrozumitelnosti napadeného rozsudku. Prvním důvodem mají být závěry městského soudu ohledně nutnosti uvést v návrhu § 5 zákona o ochranných známkách. Druhým důvodem má být závěr, že stěžovatelka neměla v návrhu uvést dostatečná tvrzení a důkazní návrhy ohledně toho, že nebyla splněna podmínka vžitosti dle § 5 zákona o ochranných známkách. Třetím důvodem nesrozumitelnosti má být závěr, že se nelze domáhat principu legitimního očekávání a shodného zacházení ve srovnání s postupy žalovaného v obdobných kauzách za situace, kdy stěžovatelka neuplatnila tvrzení dle § 5 zákona o ochranných známkách.

III. Vyjádření žalovaného a osoby zúčastněné na řízení

[16] Ke kasační stížnosti se vyjádřil žalovaný i osoba zúčastněná na řízení.

[17] Žalovaný k prvnímu okruhu kasační argumentace uvádí, že je zkreslená. Podstata je taková, že stěžovatelka ve svém návrhu netvrdila a neprokazovala nedostatek rozlišovací způsobilosti získané vžitostí (tedy případ upravený v § 5 zákona o ochranných známkách). Na rozdíl od zápisného řízení, v němž žalovaný zkoumá absolutní důvody zápisné způsobilosti z moci úřední, platí po zápisu známky presumpce platnosti. Je proto na

pokračování

navrhovatel, aby na základě konkrétních tvrzení prokázal, že známka v době zápisu nenaplnňovala podmínky zápisné způsobilosti. K tomu žalovaný odkazuje na rozsudek NSS ve věci *Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR*. Proto § 34 odst. 1 zákona o ochranných známkách uvádí, že návrh musí být podán písemně, být odůvodněn a doložen důkazy. V tomto případě stěžovatelka v návrhu tvrdila pouze nedostatek inherentní rozlišovací způsobilosti. Většina jejich důkazů tak pocházela z jiného než relevantního období (tj. po zápisu ochranné známky) a v mnoha případech ani neobsahovala spojení „Svatba v ráji“. Nedostatek vnitřní (inherentní) rozlišovací způsobilosti lze překonat prokázáním získané (vžitě) rozlišovací způsobilosti. To se také v případě řešené známky stalo, a proto stěžovatelka v návrhu měla tvrdit a prokazovat právě nedostatek získané (vžitě) rozlišovací způsobilosti. To však stěžovatelka neučinila. To, že v době podání návrhu zákonná úprava umožňovala vedle návrhu i přezkum zákonnosti ochranné známky z moci úřední, je irelevantní. Pokud stěžovatelka tvrdí, že v návrhu rozporovala rozlišovací způsobilost jak inherentní, tak získanou (vžitou), tak ze správního spisu plyne, že nedostatek získané (vžitě) rozlišovací způsobilosti stěžovatelka tvrdila až v řízení o rozkladu. Na tato tvrzení se proto uplatnila koncentrace řízení dle § 82 odst. 4 správního řádu. Argumentem, že nelze prokazovat negativní skutečnosti, se stěžovatelka pouze snaží zastříit neunesení břemena tvrzení a důkazního břemena. Stěžovatelka nedostatek rozlišovací způsobilosti ani netvrdila, proto městský soud její argumenty o prokazování negativních skutečností správně považoval za druhořadé. Každopádně stěžovatelka mohla prokazovat danou skutečnost skrze komplementární pozitivní skutečnosti.

[18] Ke druhému okruhu kasační argumentace ohledně koncentrace řízení žalovaný uvádí, že uplatnění koncentrace v řízení o prohlášení ochranné známky za neplatnou potvrdila řada rozhodnutí NSS. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí náležitě zdůvodnil, proč se na nová tvrzení koncentrace uplatnila.

[19] Ke třetímu okruhu kasační argumentace týkající se ochrany legitimního očekávání žalovaný uvádí, že odkazované případy nejsou řešené věci skutkově podobné. Rozsudek ohledně ochranné známky „Babiččiny dobroty“ řešil relativní důvody zápisné nezpůsobilosti. Konkrétně posouzení pravděpodobnosti záměny přihlašovaného označení s namítanou známkou „Babiččiny nudle“. Jednalo se tedy o zcela jiný případ. Co se týče rozsudku ohledně označení „Svatební víno“, tak tam řešené označení NSS považoval za popisné či druhové, k nimž řadí i slova svým významem laudatorní. Rovněž však NSS uvedl, že i takové označení může získat rozlišovací způsobilost užíváním a tím překonat zápisnou nezpůsobilost. V dané věci však přihlašovatelka získanou rozlišovací způsobilost neprokázala. Odkazované věci jsou tak zjevně odlišné a nemohlo k žádnému narušení principu legitimního očekávání dojít.

[20] Ke čtvrtému okruhu kasační argumentace žalovaný uvádí, že na rozsudku městského soudu není nic nepřezkoumatelného ani nesrozumitelného.

[21] Osoba zúčastněná na řízení ke kasační stížnosti uvedla, že jako vlastník ochranné známky o ni řádně pečuje. Již několikrát řešila zásadní porušování práv k ochranné známce, a to mimo jiné i ze strany stěžovatelky. Ke stěžovatelce pak má osoba zúčastněná na řízení i tu zásadní námitku, že dle platných zákonů může zájezdy (včetně svatebních balíčků) pořádat pouze koncesovaná cestovní kancelář. Stěžovatelka však příslušnou koncesi nemá.

Navíc parazituje na pověsti osoby zúčastněné na řízení používáním domén (www.svatbyvraji.cz či www.svatby-v-raji.cz) s množným číslem ochranné známky „Svatba v ráji“.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[22] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v mezích rozsahu kasační stížnosti a v ní uplatněných důvodů; neshledal přitom vady, k nimž přihlíží z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[23] Kasační stížnost není důvodná.

[24] Úvodem Nejvyšší správní soud poznamenává, že stěžovatelka sice formálně namítá nepřezkoumatelnost a nesrozumitelnost napadeného rozsudku; v rámci těchto námitek však ve skutečnosti napadá správnost jednotlivých závěrů městského soudu. Nesouhlas se závěry rozsudku však nepřezkoumatelnost nezakládá (rozsudek NSS z 12. 11. 2013, čj. 2 As 47/2013-30, bod 9). Nejvyšší správní soud se tedy k námitkám uplatněným v části nadepsané nesrozumitelnost a nepřezkoumatelnost vyjadřuje v částech týkajících se dalších (věcných) kasačních námitek.

[25] Kasační argumentace se soustředí na různé procesní otázky řízení o prohlášení ochranné známky za neplatnou. Nejvyšší správní soud proto dělí tento rozsudek podle jednotlivých procesních aspektů tohoto řízení, které stěžovatelka zpochybňuje. Postupně jde o tyto otázky: (i) zda je řízení o prohlášení ochranné známky za neplatnou řízením zahajovaným na návrh; (ii) zda měla stěžovatelka v návrhu odkázat na § 5 zákona o ochranných známkách; (iii) zda stěžovatelku tížilo důkazní břemeno ohledně prokázání toho, že známka nezískala rozlišovací způsobilost; (iv) zda provedení důkazů navržených v řízení o rozkladu bránila koncentrace řízení; a (v) zda došlo k porušení zásady legitimního očekávání a rovného zacházení.

IV. 1) Řízení o prohlášení ochranné známky za neplatnou zahajované na návrh

[26] Stěžovatelka rozporuje závěr městského soudu, že řízení o prohlášení ochranné známky bylo správním řízením zahajovaným na návrh (v důsledku čehož nemá žalovaný opětovně přezkoumávat všechny absolutní důvody pro odmítnutí již zapsaného označení).

[27] Zákon o ochranných známkách ve znění do 31. 12. 2018 (tedy ve zde účinném znění) rozeznával dva druhy řízení o prohlášení ochranné známky za neplatnou. Jedním druhem bylo řízení zahajované na návrh a druhým řízení zahajované z moci úřední. Od 1. 1. 2019 již zákon o ochranných známkách upravuje pouze řízení zahajované na návrh.

[28] Zákon i judikatura vždy tyto dva druhy řízení rozlišovala. Řízení zahajované na návrh důsledně dodržuje zásady dispoziční a projednací. V tomto ohledu například rozsudek NSS ve věci *Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR* výslovně uvedl: „řízení dle § 32 zákona o ochranných známkách je řízením návrhovým. Úřad nemá právo přezkoumávat opětovně všechny absolutní důvody pro odmítnutí již zapsaného označení, ale pouze důvody předložené navrhovatelem. V případě registrované ochranné známky platí presumpce platnosti této známky a je na osobě, která podává návrh podle § 32 odst. 1, aby předložila konkrétní informace zpochybňující její platnost.“.

pokračování

[29] Námitka stěžovatelky ohledně návrhovosti řízení o prohlášení ochranné známky za neplatnou proto neobstojí. Jednalo se o řízení zahajované na návrh a městský soud jeho základní zásady popsal správně. Především tedy žalovaný neměl opětovně přezkoumávat všechny důvody pro odmítnutí zapsaného označení, ale měl se zabývat pouze argumenty stěžovatelky.

IV. 2) Potřeba tvrdit nedostatek získané rozlišovací způsobilosti

[30] Hlavní část argumentace stěžovatelky se soustředí na otázku, zda musela v návrhu tvrdit, že označení rozlišovací způsobilost nezískalo dle § 5 zákona o ochranných známkách. Stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí řadu argumentů, proč tak učinit nemusela. Rozlišovací způsobilost získaná užíváním je podle ní pouze zvláštním typem rozlišovací způsobilosti; stěžovatelka přitom rozlišovací způsobilost rozporovala obecně. Požadovat výslovný odkaz na § 5 zákona o ochranných známkách by bylo příliš formalistické. Dispozice stěžovatelky byla jasná a určitá; žalovaný měl proto na základě návrhu stěžovatelky přezkoumat, zda známka má rozlišovací způsobilost, a to až již inherentní či získanou (vžitou).

[31] Argumentace stěžovatelky se ve svém základu mýlí s podstatou věci. Z argumentace stěžovatelky se věc může jevit tak, jako by hlavním problémem bylo to, že v návrhu neuvedla výslovný odkaz na § 5 zákona o ochranných známkách či určitá konkrétní slova. To je ale nepochopením podstaty věci. Ve zde řešené věci nejde o to, že by stěžovatelka musela v návrhu přímo odkázat na § 5 zákona o ochranných známkách. To učinit nemusela; dle zásady materiálního posuzování podání provádí právní kvalifikaci správní orgán (v oblasti ochranných známek rozsudek NSS z 23. 11. 2020, čj. 2 As 312/2018-242, odst. 104). Nicméně vzhledem k tomu, že daná známka byla zapsána na základě získané rozlišovací způsobilosti dle § 5 zákona o ochranných známkách, měla stěžovatelka rozporovat právě tuto skutečnost. Tedy měla tvrdit a prokazovat, že dané označení rozlišovací způsobilost nezískalo ve smyslu § 5 zákona o ochranných známkách. Argumenty stěžovatelky, které se soustředily pouze na rozlišovací způsobilost inherentní, úspěšné být nemohly. Z nich totiž plynulo pouze to, že označení původně (inherentně) rozlišovací způsobilost nemělo. To však nijak platnost zapsané ochranné známky nezpochybňuje. I pokud určité označení rozlišovací způsobilost nemá, stále jí může (vžitím) získat. Žalovaný dospěl (při přihlašování ochranné známky) k závěru, že se tak stalo. Tedy k závěru, že označení inherentně rozlišovací způsobilost nemělo, ale získalo ji užíváním. Pokud poté stěžovatelka tvrdila a prokazovala, že označení nemá inherentní rozlišovací způsobilost, nijak to nesměřovalo proti důvodům, na jejichž základě byla známka zapsána.

[32] Neobstojí ani argumentace stěžovatelky, že získaná rozlišovací způsobilost dle § 5 zákona o ochranných známkách je pouze zvláštním typem rozlišovací způsobilosti ve smyslu § 4 písm. b) zákona o ochranných známkách, a stěžovatelka proto nemusela rozporovat přímo získanou rozlišovací způsobilost. Je samozřejmě pravdou, že § 5 zákona o ochranných známkách upravuje pouze zvláštní případ rozlišovací způsobilosti. Stále tak jde o to, zda má označení rozlišovací způsobilost. Nicméně tento zvláštní případ rozlišovací způsobilosti je postaven na jiných skutečnostech než rozlišovací způsobilost inherentní. Pokud tedy třetí osoba chce získanou rozlišovací způsobilosti rozporovat (a dosáhnout tak prohlášení dané známky za neplatnou), musí tvrdit a prokazovat jiné skutečnosti, než pokud

se domáhá prohlášení neplatnosti známky s inherentní rozlišovací způsobilostí. Ani tato argumentace proto neobstojí.

[33] Co se týče argumentu, že dispozice stěžovatelky byla jasná a určitá, a žalovaný měl tedy přezkoumat, zda označení má rozlišovací způsobilost (ať již inherentní či získanou), tak ten z uvedených důvodů rovněž nemůže obstát. Řízení o prohlášení ochranné známky za neplatnou neprobíhá tak, že by navrhovatel podal návrh a následovala by samostatná přezkumná činnost žalovaného (rozsudek NSS ve věci *Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR*). Řízení probíhá tak, že navrhovatel vznesl určité nové skutečnosti a podklady, které žalovaný při zápisu ochranné známky k dispozici neměl. Tyto nové skutečnosti a podklady žalovaný posoudí a zhodnotí, zda nevedou k závěru o neplatnosti zapsané známky. Není to tedy tak, že by po podání návrhu žalovaný uskutečnil nějaké samostatné šetření, v němž by zapsanou známku opětovně posuzoval. I pokud by tedy stěžovatelka v návrhu odkázala na § 5 zákona o ochranných známkách či tvrdila, že známka rozlišovací způsobilost ani nezískala (vžitím), tak by to samo o sobě nestačilo. Musela by tvrdit konkrétní skutečnosti, které by získání rozlišovací způsobilosti zpochybnil, a k prokázání těchto skutečností označit odpovídající důkazy.

[34] Námitky stěžovatelky ohledně odkazu na § 5 zákona o ochranných známkách proto neobstojí. Její návrh nebyl zamítnut proto, že by neodkázala na nějaké ustanovení zákona, ale proto, že netvrdila a neprokazovala skutečnosti, které by vedly k závěru o neplatnosti dané známky. Závěry městského soudu jsou proto v tomto směru správné a Nejvyšší správní soud se s nimi ztotožňuje.

IV. 3) Důkazní břemeno stěžovatelky ohledně nedostatku získané rozlišovací způsobilosti

[35] Stěžovatelka dále rozporuje to, že by musela prokazovat, že ochranná známka rozlišovací způsobilost nezískala. Považuje nedostatek získané rozlišovací způsobilosti ze negativní skutečnost, která se v řízení neproказuje.

[36] Úvodem lze k této kasační námitce poznamenat, že prokazování negativních skutečností je v procesním právu kontroverzním tématem. Část akademické literatury se proti judikatuře ohledně dokazování negativních skutečností vymezuje a odmítá ji (viz např. Pulkrábek, Z. Znovu a trochu jinak o dokazování negativních skutečností. Právní rozhledy 1/2018, s. 17 či Lavický, Petr. Soudcovské dotváření pravidel dělení důkazního břemena. Právník, 2018, roč. 157, č. 4, s. 311.). Na stranu druhou judikatura jak civilních, tak správních soudů u řady otázek skutečně dovodila, že se určitá negativní skutečnost neproказuje (v civilním soudnictví viz usnesení Nejvyššího soudu z 10. 1. 2017, sp. zn. 20 Cdo 5510/2016, ve správním soudnictví viz rozsudek NSS z 26. 7. 2017, čj. 6 As 251/2016-26, bod 33).

[37] Každopádně však v nyní řešené věci není z hlediska její podstaty třeba zaujímat kategorické zobecňující stanovisko k prokazování negativních skutečností. Nyní řešená věc je, co se rozložení důkazního břemene týče, zřejmá. Přihlašovatel ochranné známky (osoba zúčastněná na řízení) totiž získání rozlišovací způsobilosti dle § 5 zákona o ochranných známkách prokázal, a to právě během přihlašování známky. Jde tedy o situaci, kdy již určitá skutečnost byla prokázána. Za takové situace je zcela na místě požadovat po protistraně (pokud chce danou skutečnost rozporovat), aby jí případně vyvrátila. Není to tedy tak, že by stěžovatelku důkazní břemeno ohledně prokázání nedostatku získané rozlišovací

pokračování

způsobilosti tížilo od počátku. Původně tuto skutečnost musela prokazovat osoba zúčastněná na řízení. Stěžovatelka tuto skutečnost má případně vyvracet až v nyní řešeném (navazujícím) řízení o prohlášení známky za neplatnou. Těžko si představit, jak by vlastně mohlo být za této situace důkazní břemeno rozloženo jinak. Představa, že předně přihlašovatel prokáže, že označení získalo rozlišovací způsobilost (vžitost) dle § 5 zákona o ochranných známkách, avšak když následně třetí osoba podá návrh na prohlášení neplatnosti, nebude muset nic prokazovat a důkazní břemeno bude opět na přihlašovatelovi, je zjevně mylná. Pokud chce třetí osoba zpochybnit platnost již zapsané ochranné známky, je spravedlivé, aby důkazní břemeno tížilo právě tuto třetí osobu. Proto také zákon o ochranných známkách ve zde relevantním účinném znění (do 31. 12. 2018) stanovil v § 34 odst. 1, že návrh musí být odůvodněn a doložen důkazy. Tím zákonodárce jasně stanovil i rozložení důkazního břemene.

[38] Pokud stěžovatelka tvrdí, že žádné informace ani důkazy předložit nemohla, pak ani tento argument neobstojí. Předně sama stěžovatelka v řízení o rozkladu předložila důkaz zpochybňující podklady, které při přihlašování ochranné známky předložila osoba zúčastněná na řízení (učinila tak však po koncentraci řízení, viz níže). Stěžovatelka tedy mohla přinejmenším předkládat tvrzení a související důkazy zpochybňující podklady, na jejichž základě byla známka zapsána. Stěžovatelka však mohla předkládat i celou řadu dalších důkazů. Mohla kupříkladu prokazovat, že dané označení používaly jiné osoby; že jej nepoužívala osoba zúčastněná na řízení; že podíl užívání daného označení na trhu byl nedostatečný a tak dále. I pokud by však platilo, že by stěžovatelka žádný důkaz předložit nemohla, nebyl by to důvod pro prohlášení známky za neplatnou. Řízení o prohlášení známky za neplatnou má totiž umožnit třetí osobě (zde stěžovatelce), aby žalovanému poskytla dodatečné podklady, jež neměl k dispozici při přihlašování známky. Pokud se ukáže, že žádné takové další podklady nejsou, neznamená to nic jiného, než že je ochranná známka platná. Rozhodně neplatí, že by měl žalovaný známku prohlásit za neplatnou jen proto, že by se stěžovatelce její neplatnost prokazovala obtížně. Ani argumenty stěžovatelky k prokazování negativních skutečností proto neobstojí a závěry městského soudu nejsou nezákonné.

IV. 4) Koncentrace řízení

[39] Dále stěžovatelka rozporuje závěry městského soudu ohledně koncentrace řízení. Předně rozporuje vůbec použitelnost koncentrace řízení ve správním řízení. Podle stěžovatelky by se měla jednat o výjimku z pravidla, která by neměla být nadužívána. Její použití by bylo v rozporu se zásadou materiální pravdy; použít by se tak neměla nikdy, kdy by to účastníka poškodilo.

[40] K této argumentaci stěžovatelky je třeba předně zdůraznit, že koncentraci řízení výslovně zakotvuje správní řád v § 82 odst. 4, a to bez omezení na typ řízení. Judikatura dovodila omezení této zásady u některých řízení (například v oblasti správního trestání: rozsudek NSS z 27. 11. 2012, čj. 1 As 136/2012-23, č. 2786/2013 Sb. NSS). Avšak u řízení zahajovaných na návrh se koncentrace řízení standardně uplatní (rozsudek NSS ze 7. 11. 2021, čj. 1 As 114/2012-27). V nyní řešené věci (řízení o prohlášení ochranné známky za neplatnou zahájené na návrh) se právě o řízení zahajované na návrh jednalo (viz v podrobnostech výše). Judikatura pak již potvrdila, že se v případě nyní řešeného řízení

koncentrace použije (rozsudek NSS z 25. 3. 2020, čj. 4 As 276/2017-116). Argumentace stěžovatelky proto neobstojí a koncentrace v nyní řešeném správním řízení skutečně použita být měla. Co se týče argumentu zásadou materiální pravdy, tak právě tu v případě řízení zahajovaných na návrh koncentrace řízení významně omezuje. Rozsudek NSS z 22. 11. 2018, čj. 7 Azs 399/2018-34, k tomu výslovně uvedl: „*Namísto zásady materiální pravdy se zde tedy uplatní koncentrační zásada zakotvená v § 82 odst. 4 správního řádu*“. Stěžovatelkou (bez další bližší argumentace) navrhované pravidlo, že by se koncentrace použila jen tam, kde to účastníka nepoškodí a neměla vliv na zákonnost rozhodnutí, by použití koncentrace u tohoto typu řízení prakticky vyloučilo. V obdobné míře obecnosti, v níž byl tento argument uplatněna, k tomu lze uvést pouze tolik, že smyslem koncentrace je právě to, že se k některým (pozdě uplatněným) tvrzením a důkazním návrhům účastníka nepřihlédne. Uplatnění koncentrace řízení tak účastníka standardně „poškodí“. Tento následek má účastníka přimět k tomu, aby veškerá relevantní tvrzení a důkazní návrhy uplatnil včas, a tím tedy zajistit hospodárnost řízení. U řízení o návrhu na prohlášení ochranné známky za neplatnou přitom zákon výslovně předpokládá povinnost navrhovatele již v návrhu uvést relevantní důvody a tyto důkazně podložit (§ 34 odst. 1 zákona o ochranných známkách ve zde účinném znění). Uplatnění koncentrace v tomto řízení je tedy na místě. Ani tato argumentace stěžovatelky proto neobstojí.

[41] Stěžovatelka dále argumentuje tím, že zákon o ochranných známkách sám koncentraci řízení nepředepisuje. Ani tento argument neobstojí, protože § 45 odst. 1 zákona o ochranných známkách stanoví, že se pro řízení o ochranných známkách použije správní řád, a tedy i ustanovení o koncentraci řízení. Dále stěžovatelka argumentuje, že její nová tvrzení a důkazní návrhy v rozkladovém řízení se netýkaly podstaty problému. To však pro použití koncentrace řízení není rozhodující; rozhodující je, že je stěžovatelka neuplatnila v řízení na I. stupni. Navíc stěžovatelka v řízení na I. stupni vůbec nerozporovala to, že daná známka získala rozlišovací způsobilost užíváním v obchodním styku. Právě proto, že tyto skutečnosti netvrdila a neprokazovala, nemohl být její návrh úspěšný. Její nová tvrzení a důkazní návrhy (v řízení o rozkladu) se tedy naopak podstaty věci (oproti jejím tvrzením a důkazním návrhu na I. stupni) týkaly.

[42] Závěrem této části stěžovatelka argumentuje, že správní řízení a soudní řízení jsou samostatné kategorie, co se důkazních návrhů týče a pro tento závěr odkazuje na usnesení rozšířeného senátu NSS čj. 10 As 24/2015-71. K tomuto argumentu lze předně uvést, že odkazované usnesení rozšířeného senátu se týká přestupkového řízení. V něm se koncentrace řízení neuplatní, jak bylo výše vysvětleno, a jde tedy o jinou situaci. Především však při rozhodování o žalobách proti rozhodnutí správních soudů přezkoumávají rozhodnutí správních orgánů. Pokud právní předpisy správnímu orgánu stanoví, že k některým důkazům a tvrzením nemá přihlížet, pak správní orgán nepochybí, když tak postupuje. Ani argumenty stěžovatelky ohledně závěrů městského soudu týkajících se koncentrace řízení tedy neobstojí.

IV. 5) Legitimní očekávání

[43] Dále stěžovatelka rozporuje závěry městského soudu ohledně zásady ochrany legitimního očekávání. Stěžovatelka tvrdí, že žalovaný měl rozhodnout stejně jako v jiných případech, a to přesto, že stěžovatelka v návrhu získání rozlišovací způsobilosti dle § 5 zákona o ochranných známkách nerozporovala. S tím však souhlasit nelze. V nyní řešené

pokračování

věci žalovaný otázku, zda dané označení rozlišovací způsobilost získalo, řešit nemohl. Jak již bylo vysvětleno výše, stěžovatelka tuto skutečnost nerozporovala, a tak by žalovaný nepřípustně rozšiřoval její návrh, pokud by se touto otázkou zabýval (nad rámec již uvedeného viz například rozsudek NSS z 8. 11. 2018, čj. 5 As 41/2017-103: „*Citované ustanovení jej [pozn.: žalovaného] ovšem neopravňuje libovolně rozšiřovat předmět řízení zahájeného na návrh a vedle důvodů uplatněných v návrhu přiblížet z úřední činnosti také k jiným, v konkrétním řízení neuplatněným důvodům a argumentům*“). Zásada ochrany legitimních očekávání zajišťuje, aby správní orgány rozhodovaly obdobné případy obdobně. Pokud však v daném řízení není určitá otázka vůbec řešena (protože ji stěžovatelka nevznesla), nemůže být posouzena obdobně jako v jiné věci, kde řešena byla. Zásada ochrany legitimních očekávání se za této situace logicky uplatnit nemůže. Ani tyto argumenty stěžovatelky tak neobstojí a závěry městského soudu jsou správné.

V. Závěr a náklady řízení

[44] Kasační stížnost není důvodná, a Nejvyšší správní soud ji proto dle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[45] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

[46] Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo jen na náhradu nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Osobě zúčastněné na řízení v nyní projednávané věci taková povinnost soudem uložena nebyla. Nejvyšší správní soud zároveň neshledal důvody hodné zvláštního zřetele, pro které by bylo namíste jí náhradu nákladů řízení přiznat. Ta proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. srpna 2023

Milan Podhrázký
předseda senátu